

Priemonės „Pramonės skaitmeninimas LT“ klausimai ir atsakymai:

1. [Priemonės „Pramonės skaitmeninimas LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašo](#) (toliau – Aprašas) 18.3. punkte nurodoma, kad „Projektu gali būti diegiama skaitmeninė technologija arba skaitmeninė technologija ir sprendimas. Projektu negali būti diegiamas tik sprendimas“. Koks esminis skirtumas tarp sąvokų „skaitmeninė technologija“ ir „sprendimas“?

Skaitmeninė technologija (baigtinis sąrašas):

- 1.1. robotikos technologijos (apibrėžimas Aprašo 4.28 p.);
- 1.2. dirbtinio intelekto sprendimai (Apraše neapibrėžta);
- 1.3. automatika ir automatizavimo technologijos pramonei (Aprašo 4.1 p.);
- 1.4. informacinių komutavimo tinklų diegimas, įskaitant didelės spartos interneto šviesolaidinius tinklus, belaidžius sparčiuosius tinklus (4G ir 5G), tarp jų tiek aparatinę, tiek programinę gamybos duomenų surinkimo, saugojimo ir apdorojimo įrangos dalis (Aprašo 4.12 p.);
- 1.5. išmanių sensorių diegimas tiek į naują (diegiamą įrangos tiekėjo), tiek ir į modernizuojamą turimą gamybinę įrangą, tuo siekiant užtikrinti gamybos našumo augimą (Aprašo 4.15 p.);
- 1.6. debesijos diegimas (Aprašo 4.7 p.);
- 1.7. daiktų interneto sistemų diegimas (Aprašo 4.6 p.);
- 1.8. kibernetinės sistemos diegimas (Aprašo 4.17 p.);
- 1.9. įmonės išteklių valdymo sistemos diegimas (angl. ERP – „enterprise resource planning“ (Aprašo 4.16 p.);
- 1.10. operatyvaus gamybos valdymo sistemų diegimas (angl. MES – „manufacturing executing system“) (Aprašo 4.24 p.);
- 1.11. gamybos įrenginių valdymas valdikliais ir vykdikliais (susietais su ERP ir MES) (Aprašo 4.9 p.);
- 1.12. 3 D spausdinimas (pridėtinės gamybos būdai) (Aprašo 4.8 p.).

Su skaitmenine technologija susijęs sprendimas (baigtinis sąrašas):

- 2.1. skaitmeninimu grįstų verslo modelių kūrimas, diegimas, pritaikymas integruoti į tarptautinių bendrovių verslo modelius (Aprašo 4.31 p.);
- 2.2. skaitmeninės inžinerijos sprendimai (Aprašo 4.29 p.);
- 2.3. technologiniai, skaitmeninimo, pasirengimo ketvirtajai ekonomikos revoliucijai (angl. „Industry 4.0“) auditai (Aprašo 4.35 p.);
- 2.4. vertikaliosios integracijos sprendimai (Aprašo 4.39 p.);
- 2.5. horizontaliosios integracijos sprendimai (Aprašo 4.11 p.);
- 2.6. sumaniosios priežiūros ir aptarnavimo paslaugos (Aprašo 4.32 p.);
- 2.7. darbo vietų skaitmeninimo sprendimai (Aprašo 4.5 p.);
- 2.8. skaitmeninės rinkodaros ir skaitmeninio pardavimo sprendimai (Aprašo 4.30 p.);
- 2.9. kibernetinio saugumo sprendimai (Aprašo 4.18 ir 4.19 p.).

Projektu gali būti diegiama skaitmeninė technologija arba skaitmeninė technologija ir su ja susijęs sprendimas. Projektu negali būti diegiamas tik sprendimas.

2. Ar programinė įranga, integruota į diegiamą techniką, galėtų būti perkama nuomos principu, t. y. programinė įranga būtų laikoma tiekėjo serveryje (debesyje), o įmonė pirktų prieigą naudojimuisi?

Aprašo 4.23 punktą ir [Bendrojo bendrosios išimties reglamento](#) 2 straipsnio 30 punktą ir 14 straipsnio 8 dalį šią galimybę riboja ir jos nenumato:

„4.23. **Nematerialusis turtas** – kaip ši sąvoka apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 30 punkte ir 14 straipsnio 8 dalyje.“

„8. Nematerialusis turtas naudojamas investicinėms išlaidoms apskaičiuoti, jeigu tenkina šias sąlygas:

- a) jis turi būti naudojamas tik įmonėje, gaunančioje pagalbą;
- b) jis turi būti nusidėvintis;
- c) jis turi būti įsigytas rinkos sąlygomis iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pirkėju, ir
- d) jis turi būti ištrauktas į pagalbą gaunančios įmonės turtą ir likti susietas su projektu, kuriam skirta pagalba, bent penkerius metus arba MVĮ atveju – trejus metus.“

3. Aprašo 4.10. punkte apibrėžiama sąvoka „Gamybos procesų įranga su integruota skaitmeninio technologija – tai skaitmeninė technologija arba skaitmeninė technologija ir su ja susijęs sprendinys, apimantys techniką, įrenginius ir programinę įrangą, kaip neatsiejamą diegiamos technikos ar įrenginių technologinę dalį“.

Ar įmonės gamybos procesams reikalinga (pagal technologinio audito rekomendaciją) kompiuterinė technika ir programinė įranga atitinka sąvoką „Gamybos procesų įranga su integruota skaitmeninio technologija“, o informacinių technologijų produktai (pvz., informacinės sistemos, taip pat gamybos procesams reikalinga kompiuterinė programinė įranga) yra priskiriami skaitmeninei technologijai ir būtų tinkama finansuoti?

Taip pat, ar gali būti diegiama tik programinė įranga, kuri nėra integruota į gamybinę įrangą? Jeigu galima, kaip tai susiję su Aprašo 18.4 punktu, ar jis privalomas visiems sprendiniams?

Taip, tačiau atkreipiame dėmesį, kad programinė įranga, tame tarpe ERP (įmonės išteklių valdymo sistema) ar MES (operatyvaus gamybos valdymo sistema), gali būti diegiama, jei ji atitinka Aprašo 4.10 punkte pateikiamą gamybos procesų įrangos su integruota skaitmeninio technologija apibrėžimą, t. y. programinė įranga turi būti neatsiejama nuo diegiamos technikos ar įrenginių technologinės dalies. Taip pat programinė įranga turi atitikti Aprašo 4.13 punkte pateikiamą investicijos apibrėžimą, t. y. turi būti susijusi su įmonės pajėgumu didinimu, produkcijos įvairinimu (kai įmonė ima gaminti naujus produktus) arba įmonės bendro gamybos proceso esminiu pakeitimu.

Diegiamos programinės įrangos atitikimas Aprašo reikalavimams turi būti detalai pagrįstas verslo plane.

Jei planuojama diegti ERP, papildomai atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 4.16 pateiktame apibrėžime nurodyta, jog tai yra integruota pagrindinių verslo procesų realiuoju laiku valdymo technologija, grįsta informacinių technologijų ir sensorikos sprendimais.

4. Ar pagal priemonę įsigytą įrangą būtų galima naudoti patalpose, kurių paskirtis yra gamybinė ir sandėliavimo? Ar informavus LVPA galėtų būti pakeista projekto metu įsigytos įrangos naudojimo vieta jau užbaigus arba dar vykstant ES lėšomis iš dalies finansuojamam projektui?

Taip, tokia patalpų paskirtis galėtų atitikti priemonės reikalavimą, t. y. patalpų paskirtis turėtų atitikti vykdomą veiklą. Netikėtų, jei būtų tik sandėliavimo patalpos – tokiu atveju iki projekto pabaigos reiktų pakeisti patalpų paskirtį į gamybinę.

Įrangos naudojimo vietos keitimas, suderinus su LVPA, galėtų būti atliktas, tačiau naujosios patalpos turėtų atitikti priemonės reikalavimus, susijusius su nuosavybės teise, paskirtimi, registracija ir kt.

5. Ar technologinis auditas yra būtinas, ar pareiškėjas technologinį auditą gali atlikti projekto įgyvendinimo metu? Ar technologinį auditą turi atlikti sertifikuota įmonė, galbūt toks auditas gali būti atliekamas įmonės viduje?

Technologinis auditas yra privalomas pateikti kartu su paraiška, kitu atveju ją turėtume atmesti. Nėra reikalavimų auditoriams, tačiau svarbu vadovautis technologinio audito

rekomendacijomis. Technologinį auditą gali atlikti ir įmonės darbuotojai, tačiau tokiu atveju nebus galimybės finansuoti šių išlaidų. Į paraišką turi būti įtraukta būtent ta gamybos procesų įranga su skaitmeninėmis technologijomis, kuri bus rekomenduota atliktame technologiniame audite.

6. Ar galima įsigyti įranga ne ES šalyse?

Taip.

7. Aprašo 2 priedo vertinimo kriterijus „2. Pareiškėjo privačių investicijų dalis į projekto kuriamą ilgalaikį materialųjį turtą (proc.)“ apskaičiuojama pagal formulę: $Y=(X/P) \times 100$ proc., kur Y – privačių investicijų dalis į projekto ilgalaikį materialųjį turtą (proc.). Privačios investicijos skaičiuojamos be pridėtinės vertės mokesčio;

X – pareiškėjo numatomos privačios investicijos į kuriamą projekto ilgalaikį materialųjį turtą (Eur);

P – projektu planuojamas kurti ilgalaikis materialusis turtas (Eur).

Projekto metu numatoma įsigyti gamybos procesų įrangą su integruota skaitmeninio technologija (tinkamos finansuoti projekto išlaidos). Be to, įsigijamas ir kitas būtinas ilgalaikis materialusis turtas, tačiau šis turtas integruojamas su projekte perkama skaitmeninio technologija.

1.) Ar skaičiuojant „X“ reikšmę galima įtraukti įsigyjamo ilgalaikio materialiojo turto vertę, jei tas perkamas turtas nėra naujas ir nurodomas paraiškos netinkamų finansuoti projekto išlaidų dalyje?

2.) Ar skaičiuojant „X“ reikšmę galima įtraukti įsigyjamo ilgalaikio materialiojo turto vertę, jei avansas už šį turtą jau sumokėtas (iki paraiškos pateikimo), tačiau įranga bus įdiegta ir sąskaita – faktūra bus gauta jau po paraiškos pateikimo?

3) Ar skaičiuojant „X“ reikšmę galima įtraukti ir projekto įgyvendinimui būtinų statybos darbų išlaidas (privačias investicijas į materialų ilgalaikį turtą), kurios nurodomos paraiškos netinkamų finansuoti projekto išlaidų dalyje?

Pirmuoju atveju, skaičiuojant ilgalaikio materialiojo turto vertę, būtų galima įtraukti ir nenaują turtą.

Antrasis atvejis nėra tinkamas, kadangi sutartiniai įsipareigojimai dėl turto būtų pradėti vykdyti dar iki paraiškos pateikimo, kas nėra leistina vadovaujantis priemonės aprašu.

Trečias atvejis. Projekto įgyvendinimui būtinos statybos darbų išlaidos gali būti įtraukiamos į projekto netinkamas finansuoti išlaidas ir jos bus skaičiuojamos kaip privačios investicijos į materialųjį turtą. Papildomai reikės su paraiška pateikti šių išlaidų dydį pagrindžiantį dokumentą (preliminarias sąmatas, komercinius pasiūlymus ar kt.). Taip pat [verslo plane](#) turės būti paaiškinta, kodėl projektui reikalinga statyba/rekonstrukcija/remontas. Kadangi šios išlaidos turi įtakos stebėsenos rodikliui ir naudos ir kokybės vertinimui, skyrus projektui finansavimą į finansavimo sutartį įtrauksime papildomas sąlygas, susijusias su įsipareigojimų vykdymu, pvz., per 6 mėn. nuo finansavimo sutarties pasirašymo turės būti pateiktas techninis projektas ir statybos leidimas, su galutiniu mokėjimo prašymu turės būti pateiktos statybos darbų sąskaitos faktūros, priėmimo - perdavimo aktai ir kt. dokumentai, patvirtinantys patirtų išlaidų dydį. Taip pat pastatas iki projekto pabaigos turės būti įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

8. Ar pareiškėjo dalis projekte galėtų būti finansuojama naudojant banko paskolą su „Innofin“ garantija?

Projektas gali būti finansuojamas naudojant banko paskolą su „Innofin“ garantija, tačiau bent 25 proc. tinkamų finansuoti išlaidų turi būti padengiamos ne iš viešųjų lėšų (pavyzdžiui, banko paskola be garantijų galėtų tikti).

9. Ar pagal priemonę tinkamas pareiškėjas, kurio veikla EVRK 2 red. 102000 (žuvies, vėžiagyvių ir moliuskų perdirbimas)?

Ne, kadangi tokia produkcija patenka į žuvininkystės ir akvakultūros sektorių, kuriam taikomas 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. [1379/2013](#) dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, todėl Valstybės pagalba pagal [651/2014](#) Reglamentą negali būti teikiama, išskyrus pagalbai mokymui, pagalbai MVI gauti finansavimą, pagalbai mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje, inovacijų pagalbai MVI, pagalbai nepalankias sąlygas darbo rinkoje turintiems asmenims ir neįgaliesiems darbuotojams bei negali būti teikiama pagalba pagal Europos Komisijos Reglamentą [1407/2013](#) (de minimis pagalba).

10. Reikalingas platesnis komentaras dėl pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio:

„Tinkamos finansuoti išlaidos yra šios:

- a) investicinės išlaidos į materialųjį ir nematerialųjį turtą;
- b) numatytos darbo užmokesčio išlaidos, susidariusios dėl pradine investicija sukurtų darbo vietų, apskaičiuotos per dvejus metus; arba
- c) a ir b punktuose nurodytų išlaidų derinys, neviršijant a arba b punkte nurodytų išlaidų sumos, atsižvelgiant į tai, kuri yra didesnė.“

Jei paraiškoje numatoma ir įrangos įsigijimo, ir darbo užmokesčio išlaidos, tuomet tinkamos išlaidos būtų jų derinys, neviršijant nurodytų išlaidų sumos ir atsižvelgiant į tai, kuri iš reikšmių yra didesnė. Didesnė reikšmė tokiu atveju būtų maksimali tinkamų finansuoti išlaidų suma.

Pavyzdžiui:

- įrangos vertė – 500.000 Eur;
- darbo užmokestis – 100.000 Eur.
- Didžiausia tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma atsižvelgiant į tai, kuri iš dviejų reikšmių yra didesnė, taigi šio pavyzdžio atveju tai būtų 500.000 Eur.

Tokiu atveju:

- įrangos tinkamos išlaidos biudžete būtų 400.000 Eur;
- darbo užmokestis – 100.000 Eur;
- viso tinkamos finansuoti išlaidos – 500.000 Eur.

Į netinkamas finansuoti išlaidas reikėtų perkelti 100.000 Eur nuo įrangos vertės (nes visos tinkamos finansuoti įrangos vertė ir būtų 500.000 Eur, tik dalis, lygi darbo užmokesčiui, keltusi į netinkamas išlaidas).

Primename, kad, nusimačius darbo užmokesčio išlaidas, už jas reiktų detalčiai atsiskaityti.

Atkreipiame dėmesį, kad darbo užmokesčio išlaidos nėra privalomos ir jų neįtraukus į projekto biudžetą visa įrangos vertė būtų finansuotina.

11. Jeigu pareiškėjas šiuo metu neturi tinkamų planuojamai įrangai laikyti patalpų, ar jis gali sudaryti preliminarią patalpų nuomos sutartį, kurioje įrašyta sąlyga, kad sutartis įsigalioja tik pareiškėjui gavus ES finansavimą pagal šią priemonę? Negavus finansavimo patalpų nuomos sutartis neįsigalioja, nes pareiškėjui šios patalpos tampa nereikalingos negavus ES lėšų norimai įrangai įsigyti.

Taip.

12. Norėtume patikslinti, ar tokiu atveju, jei įmonė veikia ilgiau nei 3 metus, o gamybinę veiklą pradėjo tik praėjusiais metais, vis tiek apyvartos vidurkis iš gamybinės veiklos bus skaičiuojamas per paskutinius trejus metus?

Aprašo 18.2 punktu, gamybinės veiklos apyvartos rodiklis būtų skaičiuojamas už 2015–2017 m.

13. Aprašo 10.2 veikla finansuojama: „pramonės MVĮ gamybos procesų įrangos su integruotomis skaitmeninio technologijomis diegimas, remiantis atlikto technologinio audito rekomendacijomis. Pagalba bus teikiama remiantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio nuostatomis“.

1. Ar pagal šią veiklą, programinė įranga privalo būti integruota į **tiesiogiai** gamybos procesuose dalyvaujančius įrenginius?

2. Jei taip, ar yra nustatyti reikalavimai kiek mažiausiai gamybos proceso įrenginių turi būti integruoti (susieti) su diegiama programine įranga?

3. Ar planšetiniai kompiuteriai (į kuriuos, gamybą vykdančias personalas, gauna užsakymus, užsakymo nurodymus, kiekius, terminus ir t. t.) gali būti traktuojama kaip gamybos procesų įranga?

2.1. Taip, tarp gamybinės ir programinės įrangos turi būti sąsaja per skaitmenines technologijas, skaitmenines technologijas su sprendiniais.

2.1.1. Nėra nustatyta, tačiau sąsajos turi būti tiesioginės, lengvai aptinkamos ir apibūdinamos, didinančios gamybos efektyvumą.

2.2. Taip, jeigu planšetiniai kompiuteriai tiesiogiai susieti su gamybos įranga, gamybiniu procesu.

14. Kas būtų reikalinga pateikti su paraiška pagrindžiant statybos išlaidas ir kada bus reikalinga pateikti pilną techninį projektą su statybos leidimu – kokie terminai numatomi įrašyti į paramos suteikimo sutartį gavus paramą? Ar yra kokie minimalūs ar maksimalūs numatomi minėtų dokumentų pateikimo terminai?

Su paraiška reikia pateikti statybas pagrindžiančius dokumentus (sąmatas, komercinius pasiūlymus, kt.).

Techninis projektas turės būti pateiktas per 6 mėn. nuo sutarties pasirašymo dienos.

15. Ar turi būti skaičiuojamas visos įmonės darbo našumas?

Taip.

16. Aprašo IV skyriaus 1 lentelėje yra nurodyta, kad technologinio audito paslauga turi būti įsigyta rinkos sąlygomis iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pareiškėju, t. y. daromos bent trijų įmonių apklausos, vykdomi paslaugų pirkimo konkursai?

Projekte numatytų paslaugų ar įrangos pirkimai turi būti vykdomi vadovaujantis [Projekto administravimo ir finansavimo taisyklėmis](#) (40 skirsnis). Jei finansavimo suma neviršija 60 tūkst. Eur pirkimas gali būti vykdomas iš vieno tiekėjo, kuris nėra susijęs su pareiškėju.

17. Ką reikia nurodyti Aprašo 5 priedo 1 lentelėje prie kiekvienų metų?

Paraiškos 5 priedo 1 lentelės 1.1 eilutėje reikia nurodyti kiekvienos iš visų įmonės vykdomų veiklų pardavimo pajamas 2015, 2016, 2017 m. ir jų procentinę dalį visose pardavimo pajamose; 1.2 eilutėje – paties pareiškėjo pagamintos produkcijos (C sekcijos veiklos) bendrą procentinę dalį pardavimo pajamose kiekvienais metais; 1.3 eilutėje – bendrų pagamintos produkcijos pajamų (iš C sekcijos veiklų) dalis visose įmonės pardavimo pajamose kiekvienais metais.

18. Aprašo 61.10 p. yra nurodyta, kad kartu su paraiška turi būti pateikta laisvos formos deklaracija, kurioje pareiškėjas patvirtina, kad laikosi Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio 16 dalyje nustatyto reikalavimo. Reglamente tokio punkto nerandame. Kas turi būti nurodyta deklaracijoje?

Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnis buvo papildytas 16 dalimi reglamento keitimu, padarytu 2017-06-14 Komisijos reglamentu Nr. 2017/1084 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1084>):

„16. Pagalbos gavėjas patvirtina, kad per dvejus metus iki paraiškos gauti pagalbą pateikimo jis neperkėlė veiklos į įmonę, kuriai turi būti teikiama pradinė investicija, dėl kurios prašoma pagalbos, ir įsipareigoja to nedaryti ne daugiau kaip dvejus metus nuo pradinės investicijos, dėl kurios prašoma pagalbos, pabaigos.“

19. Prašome paaiškinti Aprašo nuostatas, susijusias su finansavimo lėšų apribojimu.

Aprašas nustato:

„10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

10.1. pramonės MVĮ technologinio audito, kuris yra skirtas pramonės MVĮ gamybos procesų skaitmeninimo galimybėms ir perspektyvoms įvertinti, atlikimas ir (arba) technologinio audito nuostatų įgyvendinimo technologinė priežiūra (technologinio konsultavimo paslaugos) <...>“;

„38. <...> Didžiausia galima skirti finansavimo lėšų suma pramonės MVĮ technologiniam auditui – 20 000 Eur (dvidešimt tūkstančių eurų)“.

Ar teisingai suprantame, kad pramonės MVĮ (labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės pagal [Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą](#)) technologiniam auditui didžiausia galima skirti finansavimo lėšų suma yra 20 000 Eur, o veiklos daliai „*technologinio audito nuostatų įgyvendinimo technologinė priežiūra*“ nėra apribojimų finansavimo dydžiui, išskyrus [de minimis reglamento](#) apribojimus ir aišku didžiausią projektui galimą skirti finansavimo lėšų sumą.

Technologinio audito vykdymo priežiūrai didžiausios sumos apribojimo nėra, išskyrus [de minimis reglamento](#) apribojimus. Žinoma, išlaidos turės būti pagrįstos.

20. Kaip turi atrodyti technologinis auditas, jeigu jis skirtas naujai veiklai, t. y. kada įmonė neturi su kuo lyginti arba yra netikslinga lyginti turimos įrangos parametrų, našumų, produktų, kitų skirtumų ir pan.?

Technologinis auditas turi parodyti, kaip ta nauja veikla integruojasi į visą technologinį procesą. Šiuo atveju atskirai naujos veiklos parametrų lyginti nereikia, tačiau tai neabejotinai turės įtakos bendram įmonės darbo našumo augimui. Apibendrinant, technologinis auditas turi parodyti, kokios naujos veiklos integruojasi į visą gamybos procesą ir kaip tai paveiks bendrą gamybos darbo našumą. Integravimo principo aprašymas yra svarbus, nes iš jo bus galima matyti kaip nauja įmonės veikla yra susijusi su jau esamais procesais. Nauja veikla čia turi būti suprantama kaip gamybos plėtra.

21. Verslo plano rekomendacijų 4.9 dalyje „Regioninės investicinės pagalbos tinkamumo užtikrinimas“ reikia nurodyti, ar ES investicija bus naudojama gamybos procesui iš esmės pakeisti, ar esamai įmonės veiklai įvairinti ir atitinkamai pagal atsakymą užpildyti lentelę apie modernizuojamo turto nusidėvėjimą arba pakartotinai naudojamo turto vertę, registruotą balanse finansiniais metais prieš projekto pradžią.

Kaip užpildyti šią verslo plano dalį, jei investicijomis nebus nei įvairinama veikla, nei keičiamas gamybos procesas, o bus didinami įmonės pajėgumai?

Pagal Aprašo 4.13 p., tinkama investicija turi būti susijusi su esamos įmonės pajėgumų didinimu, produkcijos įvairinimu arba esamos įmonės bendro gamybos proceso esminiu pakeitimu.

Jei projektas skirtas įmonės pajėgumų didinimui, verslo plano 4.9 dalyje pateikiamų lentelių pildyti nereikia, užtenka pateikti paaiškinimą, kad bus didinami gamybiniai pajėgumai.

Taip pat nereikia pateikti ir modernizuojamo turto nusidėvėjimo skaičiavimo, jei įmonė iš esmės keičia gamybinį procesą, nes šis reikalavimas pagal atnaujintą Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1084>) liko tik didelėms įmonėms. Tokiu atveju irgi verslo plano 4.9 dalyje nurodykite, kad investicija skirta gamybos proceso esminiam keitimui.

Jei investicija skirta esamos įmonės veiklai įvairinti, kai įmonė ima gaminti naujus produktus, prašome užpildyti verslo plano 4.9.2 lentelę ir detalizuoti pakartotinai naudojamą turtą.